

PATVIRTINTA

Visagino socialinių paslaugų centro direktoriaus
2019 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. IV-103

VISAGINO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2019–2021 M. PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Visagino socialinių paslaugų centro (toliau – VSPC) veiklos tikslas – kiekvieno kliento fizinė ir dvasinė gerovė, kurios siekiame, teikdami socialinės paslaugas. Siekiame, kad socialinės paslaugas būtų prieinamos, kokybiškos, savalaikės, visiems klientams sudarytos vienodos sąlygos jas gauti.

VSPC korupcijos prevencijos programa, parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2019–2021 m. programa, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais šią sritį.

Korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) misija – užtikrinti kryptingą, ilgalaikę korupcijos prevenciją ir kontrolę VSPC, šalinti prielaidas korupcijai atsirasti ir plisti.

Programa įgyvendinama pagal Programos įgyvendinimo 2019–2021 m. priemonių planą.

Programos VI skyriuje „Baigiamosios nuostatos“ numatyta, kad Korupcijos prevencijos programa visuomenei pateikiama VSPC interneto svetainėje www.vspc.lt.

Programoje vartojamos sąvokos:

Korupcija – bet koks įstaigos darbuotojo elgesys, neatitinkantis jam suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, paslapties atskleidimas, neteisingu duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą (Lietuvos Respublikos korupcijos įstatymas).

Korupcijos prevencija – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

1. Kitos Programoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

2. Korupcija yra vienas iš pavojingiausių socialinių reiškinių, keliantis grėsmę žmogaus teisėms, demokratijai ir teisei valstybei, iškreipiantis socialinį teisingumą, konkurenciją, verslo sąlygas, mažinantis ekonomikos augimą, keliantis pavojų valstybės valdymui, valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigos stabilumui ir visuomenės moralei. Korupcija pirmiausia sietina su pernelyg dideliu biurokratijos ir reglamentavimo mastu, sprendimų diskrecijos ir atskaitingumo pusiausvyros nebuvimu. Be to, korupcijai sudaromos daug palankesnės sąlygos, jeigu sprendimo teisė yra monopolinė. Korupcijos yra tam tikros institucinės ir reglamentavimo santvarkos

padarinys (Lietuvos laisvosios rinkos institutas. Mažiau reguliavimų – mažiau korupcijos: užsienio valstybių patirtis. Vilnius, 2010). Veiksmingai sumažinti korupciją galima tik tada, jeigu kovos su korupcija priemonės kreipiamos ne į korupcijos padarinius, o į prielaidas. Tai reiškia, kad veiksminga valstybės antikorpucinė veikla turėtų būti skirta ne tik korupcinio pobūdžio teisės pažeidimams užkardyti, bet ir šalinti bei mažinti sąlygas asmenims, dirbantiems viešajame sektoriuje, turėti naudos, atlikti žalingus veiksmus ar susilaikyti nuo nenaudingų visuomenei veiksmų.

3. Programos priede pateiktas VSPC kovos su korupcija 2019–2021 m. programos įgyvendinimo priemonių planas (toliau – Programos planas). Programos įgyvendinimo priemonės nuosekliai siejamos siekiant sumažinti ar pašalinti sąlygas korupcijai atsirasti ir egzistuoti, siekiant ugdyti darbuotojų nepakantumą korupcinio pobūdžio nusikalstamoms veikoms, glaudžiai bendradarbiaujant su nevyriausybinėmis ir kitomis organizacijomis, savivaldybės bendruomene.

II. VEIKLOS SITUACIJOS ANALIZĖ ANTIKORUPCINIŲ POŽIŪRIŲ

4. Analizuojant VSPC veiklos situaciją ir vertinant išorinius ir vidinius veiksnius kaip stipriąją įstaigos pusę, mažinančią korupcijos pasireiškimo tikimybę, galima pažymėti tokius aspektus: VSPC administracija, planuodama veiklą ir vykdydama metinius veiklos planus bei priimdama svarbius sprendimus, informuoja įstaigos bendruomenę ir ją įtraukia į sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo procesą.

5. Analizuojant VSPC veiklos situaciją ir vertinant išorinius ir vidinius veiksnius kaip silpnąją įstaigos veiklos pusę, turinčią įtakos korupcijai pasireikšti, galima pažymėti tokius aspektus:

5.1. socialinės (santykinai maži darbuotojų atlyginimai);

5.2. teisinės (Lietuvos Respublikos teisės aktų netobulumas, dažnas jų keitimas, nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais, trūksta viešumo, įstatymų bei įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų kokybės trūkumas);

5.3. struktūrinės (skirtingas viešųjų įstaigų pavaldumas, įstaiga nepakankamai aprūpinama informacinėmis technologijomis, netobulos veiklos apskaitos ir kontrolės sistemos);

5.4. visuomenės pilietiškumo stoka (visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumas ir prieštarumas, piliečių (taip pat ir klientų) nenoras dalyvauti antikorpucinėje veikloje);

5.5. specifinės prielaidos socialinės apsaugos sistemoje (klientams, norintiems gauti socialinės ir sveikatos priežiūros paslaugas, tenka ilgai laukti eilėse, vietų stoka. Nepakankama informacija apie įstaigoje teikiamas nemokamos ir mokamos paslaugas, socialinių klientų teisių, galimybių ir pareigų žinojimas).

6. VSPC stiprybių ir silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė:

Vidiniai veiksniai	
Stiprybės	Silpnybės
VSPC vykdomos korupcijos prevencijos priemonės: patvirtinta VSPC kovos su korupcija programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas, nustatoma įstaigos veiklos sritys, kurioje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.	Formalus požiūris į korupcijos prevencijos priemonių vykdymą.
Vykdoma numatytų korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo kontrolė	Neatskirtos korupcijos prevencijos priemonių vykdymo kontrolės ir korupcijos rizikos valdymo vertinimo funkcijos.
Visagino bendruomenei teikiama informacija apie VSPC veiklą internetinėje svetainėje.	Esant ribotoms VSPC biudžeto galimybėms, ne visuomet informacija teikiama gyventojams patogia forma ir pakankama apimtimi.

Išoriniai	
Galimybės	Grėsmės
Užtikrinta galimybė pranešti apie galimai korupcinio pobūdžio veikas VSPC.	Gyventojų pasyvumas, nenoras dalyvauti antikorupcinėje veikloje.
Viešai skelbiami Savivaldybės institucijų teisės aktų projektai užtikrina galimybę susipažinti ir pareikšti pastabas.	Gyventojų gebėjimų (įgūdžių) stoka, valstybinės kalbos nemokėjimas, nepakankamas teisės aktų išmanymas.
Informacija apie Savivaldybės VSPC įstaigos veiklos viešinimas.	Nesusiformavusi aktyvi visuomenė, reikalaujanti išsamios informacijos apie VSPC veiklą ir sugebanti ją kritiškai įvertinti.

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

7. Programos tikslai:

- 7.1. įgyvendinti veiksmingą korupcijos prevencijos priemonių sistemą;
- 7.2. užtikrinti skaidrų viešųjų paslaugų administravimą;
- 7.3. šalinti prielaidas, sudarančias sąlygas įstaigos darbuotojams pasinaudoti tarnybine padėtimi;
- 7.4. organizuoti švietimą įstaigoje apie korupcijos prevencijos principų taikymą.

8. Programos uždaviniai:

- 8.1. atskleisti priežastis, sudarančias palankias sąlygas korupcijai atsirasti VSPC.
- 8.2. informuoti ir į svarstymo bei sprendimų priėmimo procesą įtraukti VSPC bendruomenę, teikiant kokybiškas socialinės ir sveikatos priežiūros paslaugas ir siekiant užtikrinti veiklos skaidrumą;
- 8.3. užtikrinti efektyvią korupcijos prevencijos ir priežiūros vykdymo bei kontrolės sistemą;
- 8.4. užtikrinti socialinės įstaigos sprendimų priėmimo ir paslaugų teikimo viešumą, skaidrumą ir atskaitingumą;
- 8.5. šviesti VSPC bendruomenę ir informuoti korupcijos prevencijos klausimais;
- 8.6. nustatyti VSPC sritis, kuriose yra palankiausios sąlygos korupcijai atsirasti ir plisti;
- 8.7. Korupcijos prevencijos priemones vykdyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevenciją.

IV. GALIMOS KORUPCIJOS VISAGINO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRE PASEKMĖS

9. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos VSPC, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius VSPC, dėl to gali:
  - 9.1. sumažėti VSPC veiklos veiksmingumas;
  - 9.2. pablogėti teikiamų socialinių ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybė;
  - 9.3. atsirasti socialinė įtampa, kuri mažina klientų bei visuomenės pasitikėjimą VSPC;
  - 9.4. pablogėti VSPC administravimo kokybė.
10. Atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos pasireiškimo prielaidas, galima numatyti veiksmingas prevencijos programos poveikio priemones.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, ATSKAITOMYBĖ

11. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas programos priemonių 2019–2021 m. įgyvendinimo priemonių planas, kuris nustato priemones, tikslus, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

12. Už programos priemonių plano įgyvendinimą atsakingas VSPC direktoriaus įsakymu paskirtas VSPC darbuotojas.

13. VSPC atsakingas asmuo už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą atlieka programos vykdymo stebėseną ir vertinimą.

14. Atskaitomybė: du kartus per metus nurodytais terminais informuoja apie VSPC priemonių plano vykdymo eigą VSPC administraciją.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Korupcijos prevencijos programa vykdoma iš VSPC skirtų savivaldybės biudžeto asignavimų ir kitų finansavimo šaltinių.

16. Korupcijos prevencijos programos nuostatų ir jos priemonių plane numatytų priemonių vykdymas VSPC yra privalomas.

17. Ši programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas skelbiami VSPC interneto svetainėje www.vspc.lt.
